

Умови призначення, тривалість та розмір виплати допомоги по безробіттю

•

Увага!!! З 24 лютого 2022 року відповідно до Закону України "Про правовий режим воєнного стану" в Україні введено **режим воєнного стану!**

07 травня 2022 року набрав чинності від 21 квітня 2022 року № 2220-ІХ Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану", яким внесено зміни до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття", якими врегульовано питання реєстрації та ведення обліку безробітних під час дії воєнного стану.

Також постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 2022 року № 334 "Деякі питання реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, нарахування та виплати допомоги по безробіттю на період дії воєнного стану" визначено особливості, з урахуванням яких на період дії воєнного стану здійснюється реєстрація, перереєстрація безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, нарахування та виплата допомоги по безробіттю.

Детальніше див.: Умови та порядок призначення допомоги по безробіттю під час дії воєнного стану.

Якщо громадянин перебуває на території, де тривають воєнні дії, рекомендуємо телефонувати за день до призначеного прийому на номери «гарячих ліній» Державного та регіональних центрів зайнятості.

Фахівці «гарячої лінії» уточнюють у клієнта таку інформацію:

1. центр зайнятості реєстрації;
2. прізвище, ім'я, по батькові;
3. дату народження;
4. номер облікової картки платника податку (за можливості).

Ця інформація передається до центру зайнятості реєстрації особи або ж до центру, який тимчасово обслуговує клієнтів відповідного регіону.

Такий телефонний дзвінок прирівнюється до підтвердження наміру перебування в статусі безробітного. Виплата допомоги по безробіттю буде продовжена.

Єдиний номер "гарячої лінії" Державного центру зайнятості **0800 33 70 20**. Сервіс працює з понеділка по четвер із 9:00 до 18:00 та у п'ятницю з 9:00 до 16:45.

Контакти обласних центрів зайнятості

Загальні положення

Допомога по безробіттю надається застрахованим особам, визнаним у встановленому порядку безробітними.

Безробітний - особа віком від 15 до 70 років, яка через відсутність роботи не має заробітку або інших передбачених законодавством доходів як джерела існування, готова та здатна приступити до роботи (пункт 2 частини першої статті 1 [Закону України "Про зайнятість населення"](#)).

Статусу безробітного може набути:

- особа працездатного віку до призначення пенсії (зокрема за віком, на пільгових умовах або за вислугу років), яка через відсутність роботи не має заробітку або інших передбачених законодавством доходів, готова та здатна приступити до роботи;
- особа з інвалідністю, яка не досягла встановленого статтею 26 [Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"](#) пенсійного віку та отримує [пенсію по інвалідності](#) або [соціальну допомогу](#) відповідно до [законів України "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю"](#) та ["Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю"](#);
- особа, молодша 16-річного віку, яка працювала і була [звільнена у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці](#), зокрема припиненням або перепрофілюванням підприємств, установ та організацій, скороченням чисельності (штату) працівників.
- одинока мати (батько), яка (який) здійснює догляд за дитиною з інвалідністю та один з батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів дитячого будинку сімейного типу, усиновитель, опікун, піклувальник дитини з інвалідністю підгрупи А, які відповідно до [Закону України "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю"](#) мають право на призначення надбавки на догляд за дитиною.

Статус безробітного надається зазначеним особам за їх особистою **заявою** (у тому числі поданою засобами електронної ідентифікації) у разі відсутності підходящої роботи з першого дня реєстрації у [територіальних органах](#) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції (Державний центр зайнятості), [незалежно від зареєстрованого місця проживання чи місця перебування](#) (стаття 43 [Закону України "Про зайнятість населення"](#)).

Куди звертатися

Допомога по безробіттю надається громадянам України, які отримали [статус безробітного](#), і призначається [центрами зайнятості з восьмого дня](#) після реєстрації безробітного за його особистою [заявою](#) встановленої форми.

Під час воєнного стану, допомога по безробіттю призначається з першого дня надання статусу безробітного.

Подати заяву на отримання допомоги заявник також може заповнивши заяву на отримання послуги онлайн на [Порталі Дія](#).

При перебуванні на тимчасово окупованій території або на території, на якій ведуться бойові дії, статусу безробітного можна набути через Портал Дія (у разі наявності кваліфікованого електронного підпису), вебсайт Державної служби зайнятості www.dcz.gov.ua (розділ "Реєстрація безробітних") або чат-бот (телеграм-канал або вайбер-канал "Державна служба зайнятості").

Порядок виплати допомоги по безробіттю

Рішення про призначення допомоги по безробіттю, розмір і строки виплати, відкладення, скорочення та припинення виплати оформляється наказом керівника центру зайнятості, в якому безробітний зареєстрований та отримує соціальні послуги. Інформація про прийняті рішення вноситься до персональної картки особи. ([пункт 23 Порядку надання допомоги по безробіттю, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 року № 735 "Про особливості реалізації державної політики у сферах зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час воєнного стану та після його припинення або скасування"](#) (далі - Порядок).

Період, за який здійснюється поточне нарахування допомоги по безробіттю, обмежується датою, що передує дню останнього відвідування безробітним центру зайнятості, де він зареєстрований.

Допомога по безробіттю нараховується центрами зайнятості та виплачується через банківські установи в установленому порядку.

Розмір та тривалість виплати допомоги по безробіттю

Під час дії воєнного стану ([пункт 3-3 Розділ VIII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ Закону України Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття](#)): тривалість виплати допомоги по безробіттю не може перевищувати 90 календарних днів. Безробітним, строк виплати допомоги по безробіттю яких на дату набрання чинності цим Законом перевищує 90 днів, виплата допомоги по безробіттю припиняється через 30 календарних днів з дня набрання чинності цим Законом; для осіб передпенсійного віку (за рік

до досягнення відповідного віку та за наявності необхідного для призначення пенсії за віком страхового стажу, визначених частинами першою - четвертою статті 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування") тривалість виплати допомоги по безробіттю не може перевищувати 360 календарних днів.

Якщо страховий стаж протягом 12 місяців, що передують місяцю реєстрації особи як безробітної, становить **не менше ніж сім місяців**, розмір допомоги по безробіттю визначається у відсотках до їх середньої заробітної плати (доходу), визначеної відповідно до порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого Кабінетом Міністрів України, залежно від страхового стажу, але не менше ніж мінімальний розмір допомоги по безробіттю, встановлений правлінням Фонду для цієї категорії осіб:

до 3 років - 50 відсотків;

від 3 до 6 років - 55 відсотків;

від 6 до 12 років - 60 відсотків;

від 12 до 18 років - 65 відсотків;

від 18 до 24 років - 70 відсотків;

від 24 до 30 років - 75 відсотків;

понад 30 років - 80 відсотків.

Допомога по безробіттю виплачується залежно від тривалості безробіття у відсотках до визначеного розміру:

перша половина строку тривалості виплати допомоги по безробіттю - 100 відсотків;

у подальшому - 50 відсотків.

Для особи, страховий стаж якої становить не менше 15 років і яка протягом 15 років, що передували місяцю надання статусу зареєстрованого безробітного, не отримувала допомогу по безробіттю, під час визначення розміру допомоги по безробіттю відсотки до середньої заробітної плати (доходу), встановлені цією частиною, збільшуються на 10 відсоткових пунктів.

Мінімальний розмір допомоги по безробіттю у даному випадку становить **2500 гривень** ([постанова правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України від 14 вересня 2023 року № 60 "Про мінімальний розмір допомоги по безробіттю"](#)).

Допомога по безробіттю призначається **у мінімальному розмірі** особам, визнаним в установленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували

реєстрації особи як безробітної, за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування:

1. мають страховий стаж менше семи місяців;
2. звільнені з останнього місця роботи з підстав, передбачених пунктами 3, 4, 7 і 8 статті 40, статтями 41 і 45 [Кодексу законів про працю України](#) (далі - КЗпП), а також з аналогічних підстав, визначених іншими законами;
3. молодь, яка закінчила або припинила навчання у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, звільнилася із строкової військової або альтернативної (невійськової) служби і яка потребує сприяння у працевлаштуванні на перше робоче місце у разі реєстрації в установленому порядку відповідних осіб як безробітних;
4. внутрішньо переміщена особа (до отримання документів та відомостей про періоди трудової діяльності, заробітну плату (дохід), страховий стаж допомога по безробіттю);
5. працівники та гіг-спеціалісти юридичних осіб, що перебувають у статусі резидента Дія Сіті згідно із [Законом України "Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні"](#), після звільнення чи припинення гіг-контракту (стаття 23 [Закону України Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття](#)).

Мінімальний розмір допомоги по безробіттю у даному випадку становить **1500 гривень** ([постанова правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України від 14 вересня 2023 року № 60 "Про мінімальний розмір допомоги по безробіттю"](#)).

УВАГА! Під час дії на території України карантину для осіб, які мають страховий стаж менше 6 місяців або звільнені з роботи з підстав, передбачених пунктами 3, 4, 7 і 8 статті 40, статтями 41 і 45 Кодексу законів про працю України, мінімальний розмір допомоги по безробіттю становитиме 1000 гривень.

Допомога по безробіттю за календарний місяць **не може перевищувати півтора розміру мінімальної заробітної плати**, установленої законом.

Увага! Під час дії правового режиму воєнного стану максимальний розмір допомоги по безробіттю не може перевищувати розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня календарного року (на 2023 рік - 6700 гривень).

Виплата допомоги по безробіттю особам, які звільнилися з останнього місця роботи за [власним бажанням](#) без поважних причин або за угодою сторін, починається з 31-го календарного дня (частина четверта статті 23 [Закону](#)).

Відкладення та скорочення виплати допомоги по безробіттю

Виплата допомоги по безробіттю відкладається:

- ▷ на строк, що дорівнює періоду, протягом якого застрахованій особі відповідно до законів надаються вихідна допомога або інші виплати при звільненні з підприємств, установ та організацій або закінченні строку повноважень за виборною посадою, що забезпечують часткову або тимчасову компенсацію втраченого заробітку;
- ▷ не більше ніж на 1 місяць - особам, які звільнені з підстав, зазначених у пункті 6 частини першої статті 36, пунктах 1, 2 та 6 частини першої статті 40 та пункті 5 частини першої статті 41 [КЗпП](#), унаслідок порушення власником або уповноваженим ним органом законодавства про працю, колективного чи трудового договору (частина третя статті 38 і стаття 39 [КЗпП](#));
- ▷ до 6 місяців, протягом яких безробітному відповідно до частини другої статті 33 [Закону України "Про статус депутатів місцевих рад"](#) виплачується з відповідного місцевого бюджету середня заробітна плата, яку він одержував на виборній посаді.

Тривалість виплати допомоги по безробіттю скорочується на строк 90 календарних днів у разі:

◆ звільнення з останнього місця роботи чи служби:

1. за власним бажанням без поважних причин (з дня призначення допомоги по безробіттю);
2. за згодою сторін або з підстав, передбачених пунктом 7 частини першої статті 36, пунктами 3, 4, 7 та 8 частини першої статті 40, статтями 41 (крім пункту 5) та 45 [КЗпП](#), а також з аналогічних підстав, визначених іншими законами України, наслідком яких є притягнення особи до дисциплінарної, адміністративної, кримінальної відповідальності (з 271-го календарного дня, особам передпенсійного віку - з 631 календарного дня після призначення допомоги по безробіттю).

◆ недотримання рекомендацій щодо сприяння у працевлаштуванні, а саме:

1. невідвідування безробітним без поважних причин центру зайнятості, в якому він зареєстрований, у визначений і погоджений з ним день та час (з дня невідвідування);
2. невідвідування без поважних причин роботодавця упродовж 7 календарних днів відповідно до виданого направлення на працевлаштування на підходящу роботу (з 8-го дня невідвідування роботодавця);
3. відмови від проходження професійного навчання у випадках, передбачених частиною другою статті 46 [Закону України "Про зайнятість населення"](#);
4. припинення без поважних причин професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації за направленням центру зайнятості;

5. порушення без поважних причин строку відвідування центру зайнятості після закінчення професійного навчання за направленням центру зайнятості (з дня, призначеного відвідування з урахуванням часу на проїзд, що підтверджується документально);
6. невиконання заходів визначених індивідуальним планом працевлаштування.

Відвідування центру зайнятості

Зареєстрований безробітний, який з поважної причини не зміг звернутися до центру зайнятості у строк, установлений кар'єрним радником для відвідування, повинен відвідати центр зайнятості не пізніше ніж у день, що настає після закінчення дії обставин, що склалися у зв'язку з поважною причиною, за умови підтвердження її наявності відповідними документами.

Поважними причинами, наявність яких підтверджена відповідними документами, є хвороба громадянина, смерть членів його сім'ї та родичів, догляд за хворою дитиною віком до 14 років, відвідування лікарні, судових та правоохоронних органів, районних військкоматів, інших державних установ та інші обставини, які унеможливають відвідування центру зайнятості.

Дата наступного відвідування зареєстрованим безробітним центру зайнятості, в якому він зареєстрований, встановлюється кар'єрним радником не рідше ніж один раз на 30 календарних днів з урахуванням ситуації, яка склалася на регіональному ринку праці, за погодженням із зареєстрованим безробітним, що зазначається в додатку до персональної картки, та може бути відстрочена більш як на 30 календарних днів у зв'язку з поданням:

- довідки-виклику на сесію та заяви зареєстрованого безробітного про невідвідування центру зайнятості протягом періоду сесії чи захисту дипломної роботи в разі навчання за заочною чи вечірньою формою у закладах освіти не за направленням центру зайнятості (до наступного робочого дня після закінчення сесії чи захисту дипломної роботи з урахуванням часу, необхідного для проїзду від місця навчання);
- повістки про призов на навчальні або перевірочні збори у Збройні Сили відповідно до [Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу"](#) (до наступного робочого дня після закінчення зборів з урахуванням часу, необхідного для проїзду від місця зборів);
- заяви про надання дозволу не відвідувати центр зайнятості у зв'язку із:
 1. санаторно-курортним лікуванням (для осіб, звільнених з військової служби після участі у проведенні антитерористичної операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України), що підтверджується документом про проходження такого лікування;

2. проходженням психологічної реабілітації та професійної адаптації (для осіб, звільнених з військової служби після участі у проведенні антитерористичної операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України), що підтверджується документом про проходження такої реабілітації та професійної адаптації;
3. оздоровленням та літнім відпочинком дітей віком до 14 років (перерва між відвідуваннями може становити 40 календарних днів один раз протягом календарного року (пункт 39 [Порядку реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 2023 року № 446](#)).

Припинення та поновлення виплати допомоги по безробіттю

Виплата допомоги по безробіттю припиняється в разі:

- закінчення строку її виплати (з наступного дня після закінчення строку виплати);
- припинення реєстрації безробітного з підстав, передбачених [Порядком реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 2023 року № 446](#));
- призначення допомоги по вагітності та пологах (з дня набуття права на допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами відповідно до медичної довідки).

Поновлення виплати та розрахунок залишку допомоги по безробіттю здійснюються в межах дворічного періоду з дня:

- перереєстрації безробітного;
- наступного після закінчення періоду отримання допомоги по вагітності та пологах.